

Botsende emoties

Jezus zag hoe zij en de Joden die bij haar waren weeklaagden, en dat ergerde hem. Diep bewogen vroeg hij: 'Waar hebben jullie hem neergelegd?' Ze zeiden: 'Kom maar kijken, Heer.' Jezus begon ook te huilen. (Johannes 11:33-35)

De opwekking van Lazarus, Vincent van Gogh

Jezus huilde ook!

De kortste tekst uit de Bijbel. Deze woorden hebben veel mensen in beweging gezet. Er is van gemaakt: dat de Heer boos is van verdriet, boos op de dood, en vooral boos op de zonde die de dood heeft veroorzaakt.

Zo verbolgen en heilig verontwaardigd, dat Hij ervan moest huilen. Wat voor reden was er anders om te huilen? Hij wist toch van tevoren dat zijn vriend zou worden opgewekt? En zou Hij, echt God en mens, huilen van verdriet?

Hevig geëmotioneerd

Jezus ziet Maria's verdriet en het rouwbeklag van de rouwenden. Hij heeft er daadwerkelijk oog voor. Op het eerste gezicht ergert de Heer zich aan het weeklagen van de omstanders, de geliefden van Lazarus en de betrokkenen. Maar hoe kan dat samengaan met zijn diepe bewogenheid? Hij maakt zich boos en is tegelijk sterk bewogen. Buitengewoon sterke emoties zijn het. Die botsen.

Dat kan moeilijk worden uitgelegd als afkeuring van rouwbeklag of ergernis over uitingen van verdriet. Of het moet zijn dat Jezus zich ergert aan hun ongelooft en gebrek aan inzicht! De emotionele impulsen komen echter

juist niet van buitenaf, maar van binnenuit. Bewogen en verbolgen is Hij, diep geschokt. Jezus is geen wonderdoener die zonder affectie daden stelt en emotioneel een wereld omdoopt in een paradijs.

Verontwaardiging

De innerlijke reactie die Jezus bij zichzelf bespeurt, getuigt van woede of verontwaardiging. De uitdrukking (*enebrimesato toi pneumatī*) komt ook bij de andere evangelisten voor. Wanneer Jezus een ernstige waarschuwing laat horen dat de genezen melaatsen het niet moeten wagen iemand van dit wonder op de hoogte te stellen (Mat. 9:30 en Mar. 1:43). En verder als omschrijving van de hevige verontwaardiging van de leerlingen over de verspilling van zo veel kostbare parfuum (Mar. 14:5). Ze varen tegen de vrouw uit! Het kan niet anders of Jezus windt zich zo op dat Hij ronduit kwaad wordt. Hij voelt de grimmigheid van een opkomende boosheid. Vaak heeft men

deze betrokken op de verontwaardiging van Jezus over wat de dood heeft veroorzaakt, namelijk de zonde, met alle gevolgen van dien: lijden, moeite en verdriet. Maar de zonde komt hier als zodanig niet eens ter sprake.

Diep bewogen

Hij geeft zich vervolgens over aan diepe ontroering (*etaraxen eauton*), een sterke gemoedsbeweging, die Hij niet onderdrukte maar de vrije loop laat. Het is een reactie van schrik en weerzin tegelijk. Iets kan je zo diep raken dat je maag zich omkeert en je er misselijk van wordt. Johannes zal deze uitdrukking van diep aangedaan zijn nog vaker gebruiken. Als Jezus in 12:27 over zijn eigen dood spreekt, komt deze gemoedsuiting opnieuw naar voren. Zijn hart breekt, zijn ziel is diep ontroerd (in de NBV: doodsbang). En wanneer de Heer daarna het verraad aankondigt, is Hij opnieuw sterk aangedaan (13:21). De beschrijving van deze emoties past goed bij wat de schrijver aan de Hebreëen aangeeft: 'Christus heeft tijdens zijn leven op aarde onder tranen en met luide stem gesmeekt en gebeden tot hem die hem kon redden van de dood, en werd verhoord vanwege zijn diep ontzag voor God' (Heb. 5:7).

Zulke emoties laten zich niet slechts verklaren als reactie op die van een ander, als uiting van medelijden. De boosheid richt zich in de eerste plaats niet op het ongeloof van mensen, maar op hetgeen allen tot deze uitbarsting van verdriet bracht: de onthechting van een vriend. De emoties raken Jezus zelf hoogstpersoonlijk en geven uiting aan wat er door Hemzelf heen gaat. *Hij huivert als Hij zo direct wordt geconfronteerd met de verbijsterende realiteit van het graf.* Het roept fel verzet op tegen de vernielende macht van de dood.

Tegelijk voelt Hij ook zijn eigen dood heel dichtbij komen. Betanië ligt op een steenworp afstand van Jeruzalem. Het graf van Lazarus is nog geen uur lopen van de hof van Arimatea.

Goddelijke empathie

De diepe bewogenheid beperkt zich niet tot wat Hem zelf aangaat, in confrontatie met de dood. Het bijzondere is dat Hij zich de Middelaar toont in zijn diepe meeleven met het verdriet van ieder. Ook met degenen die op het moeilijkste moment bij het graf staan om hun geliefde te betreuren. Hij toont zich sterk betrokken. Hij huilt met wie

huilt. Hij peilt het verdriet, Hij tilt eraan. Hij voelt vooral mee met de beleving van onthechting.

Als Jezus dichterbij het graf komt, laat Hij de tranen de vrije loop. En Jezus huilde ook. Ontroerend. Hier komt zijn verdriet los en zoekt emotionele aansluiting. Hij mist *zelf* zijn vriend Lazarus die door de dood is gegrepen. Wat heeft Hij veel van hem gehouden. Jezus is begaan en Hij laat zich gaan. Diep geraakt als Hij is, leeft Hij zich daadwerkelijk in en leeft Hij mee. Hij doet ook geen enkele poging om zijn emoties te verbergen. Hij houdt zich niet groot. Hij maakt zich klein. Zijn emoties zijn niet gespeeld, opgeklopt of opgeroepen voor de vorm, niet sentimenteel maar echt. Dit is puur en zuiver. Authentiek. Hij huilt mee, niet machteloos of wanhopig. Maar krachtig en sterk in het tonen van zijn kwetsbaarheid.

Een heilige botsing van emoties. *Aan de ene kant: heilige verontwaardiging en hevige woede op de vijandige macht. Aan de andere kant: diepe bewogenheid met de slachtoffers van doodsterreur.* De emoties wellen op uit een en dezelfde bron. Door de ontroering van zijn geest, zozeer bewogen alsof Hij het zelf ondergaat. Heilige woede en goddelijk in-

voelingsvermogen gaan samen op. Hoe zuiver empathisch kan Hij zijn!

En opnieuw...

Had Hij zich die emoties niet kunnen besparen? Had Hij de dood van Lazarus niet kunnen voorkomen? Gelukkig hebben wij geen ivoren Heiland of een bikkel van een Machine (*Deus ex Machina*). Als Hij dicht bij het graf gekomen is, roept de kille en ongevoelige reactie (had Hij het niet kunnen tegenhouden) fel verzet op tegen de macht van de dood. En de directe confrontatie met het graf roept opnieuw de emoties van afkeer en weerzin op. De emotie keert in alle hevigheid terug. Hoe dichterbij het graf, des te heftiger die beroering. Christus kwam niet op het graf af als een werkeloze toeschouwer, maar als een worstelaar die zich voor het gevecht gereed maakt [Calvijn]. De verschrikkelijke terreur die de dood oefent, staat oog in oog met Hem. En Hij moet niets van hem hebben! Want de dood hoort niet bij het leven... Maar Hij zal door zichzelf over te geven aan die vijandige dood, worden verheerlijkt. Hij stierf uit liefde om Leven te geven!

- Ingezonden -

Eerste resultaten bezinning m/v beschikbaar

De generale synode van Meppel van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) heeft vorig jaar besloten alle ambten open te stellen voor vrouwen. Dat heeft heel wat losgemaakt in de kerken. Sommige kerken hebben al uitvoering gegeven aan dit besluit, andere gemeenten zijn zich nog aan het bezinnen en enkele hebben al besloten revisie aan te willen vragen. De verwarring en onzekerheid zijn groot en verbrokkeling van de kerken is niet denkbeeldig.

Door enkele tientallen predikanten is in augustus 2017 een bezinningsgroep opgestart, die inmiddels is aangegroeid en aangevuld met broeders en zusters die hun kennis en ervaring willen inbrengen. Bij ons leefde een sterke behoefte om uit te wisselen wat deze besluiten voor de kerken betekenen. Binnen diverse werkgroepen

wordt naar de besluiten gekeken. De werkgroep 'exegese en hermeneutiek' buigt zich over de uitleg van schriftgegevens en kijkt naar de manier waarop Gods Woord daarbij wordt uitgelegd. Om de complexe materie toegankelijk te maken schrijft een vader daarover brieven aan zijn kinderen. Ook willen we gemeenteleden en kerkenraden die in verlegenheid komen, steun bieden en desgewenst van advies dienen.

Op onze site www.bezinningmvea.nl kunt u inmiddels de eerste resultaten ervan vinden. Een analyse van het door de GS Meppel genomen synodebesluit kan dienen bij revisieverzoeken. De synode van Ede 2014 sprak immers uit dat het doorlopend spreken van de Schrift twee lijnen laat zien, namelijk die van gelijkwaardigheid van man en vrouw én van verschil in verant-

woordelijkheid. Beide lijnen dienden verdisconteerd te worden. Duidelijk is dat de synode van Meppel 2017 in essentie slechts één lijn heeft uitgewerkt. Maar wanneer God in zijn Woord twee lijnen trekt, mogen wij niet één lijn kiezen en de andere in de schaduw laten. Dan doen we tekort aan de eenheid en het gezag van de Schrift.

Op de site www.bezinningmvea.nl kunt u meer materiaal en ondersteunende artikelen vinden. Het is onze bede, dat de eenheid van de kerken bewaard mag blijven door het geloof in onze Heer Jezus Christus en door liefde voor de heilige Schrift. Pas wanneer we daarbij zo goed mogelijk alle schriftgegevens honoreren, stellen we ons eerbiedig onder het gezag van onze Heer en zijn heilig Woord.